

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 74/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Terrafamen kaivoksen valvonnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Hassin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 74/2017 vp:

Onko Terrafamen kaivoksen ympäristövaikutusten arvioinnista vastaava Ramboll Finland Oy esteellinen toimimaan myös kaivoksen ympäristövelvoitteiden täyttämistä valvovana tarkkailijana ja

aikooko hallitus puuttua siihen, että sama yritys myy palveluitaan sekä toiminnan harjoittajalle että valvojalle?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) ovat kokonaisvastuussa Suomeen luoduista valtakunnallisista seurantaohjelmista. ELY-keskukset ovat vuoden 2016 alusta kilpailuttaneet näistä seurantaohjelmista maastotyöt ja laboratorioanalyysit, mutta tällä muutoksella ei ole vaikutusta ELY-keskusten vastuuseen seurantojen laadusta. ELY-keskukset ovat ostaneet jo useita vuosia laboratorioanalyysit ostopalveluna.

ELY-keskukset valitsivat vuoden 2016 alusta keskitettyyn tarjouskilpailuun perustuen analyysidatan tuottajan viranomaisten ympäristöseurantaan. Tarjouskilpailun voitti Ramboll Finland Oy (Ramboll) ja näin ollen se vastaa ELY-keskusten määrittelemillä näytepisteillä näytteenotosta ja näytteiden analysoinnista sekä tiedon toimittamisesta valtion tietorekistereihin.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) perusteella annetuissa lupaehdoissa lupavelvolliselle määrätään ns. velvoitetarkkailuohjelma. Ympäristönsuojelulain ja sen nojalla myönnetyn ympäristöluvan noudattamista valvoo ensisijaisesti ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue. YSL:n mukaan velvoitetarkkailun toteuttaminen, järjestäminen ja maksaminen ovat kuitenkin lupavelvollisella.

Terrafame Oy:n velvoitetarkkailun eli luvan mukaisen ympäristöseurannan järjestäminen tapahtuu YSL:n mukaisesti ja tarkkailuaineisto hankitaan yrityksen itse kustantamassa velvoitetarkkailussa. Terrafamen virallisesta velvoitetarkkailusta vastaa tällä hetkellä Ramboll Finland Oy, joka on valittu tehtävään yhtiön toteuttaman tarjouskilpailun perusteella. Kyseinen konsulttiyhtiö tekee tarkkailua ELY:n hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Näytteenottajina toimivat Rambollin sertifioidut ympäristönäytteenottajat ja näytteet analysoidaan Rambollin akkredi-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 74/2017 vp

toidussa ympäristölaboratoriossa, joka on suurimpia yksityisiä ympäristölaboratorioita Suomessa.

Tulokset toimitetaan sekä yritykselle että ELY-keskukselle ympäristöluvan valvontaa varten. Ympäristölupapäätöksen valvonnan tarkoituksena on selvittää, vastaako toiminta ympäristölupapäätöstä, täyttyvätkö ympäristöluvan myöntämisen edellytykset edelleen, vastaako lupa ajantasaista lainsäädäntöä ja aiheutuuko toiminnasta lupamääräyksistä huolimatta ympäristön pilaantumista.

Ramboll ei tee Terrafamelle vesienhallinnan ympäristövaikutusten arviointia eikä tuotantotoimintaan liittyvää ympäristövaikutusten arviointia. YVA-prosessien toteutus kilpailutettiin ja molempien tekijäksi valittiin Pöyry Finland Oy. Ramboll on tehnyt aiemmin arvion kaivoksen taloudellisista vaikutuksista, jota on hyödynnetty soveltuvin osin myös YVA:ssa.

Vaikka Ramboll tekeekin sekä Terrafamen että ELY:n rinnakkaista ympäristötarkkailua, ei ole mitään syytä epäillä, että asetelma heikentäisi ympäristövalvonnan laatua. Sekä näytteenotto että näytteiden analysointi tehdään aina tiettyjen standardien mukaisesti ja analyysitulosten oikeellisuus on kaikkein keskeisin osa tätä toimintaa.

Hallituksella ei ole perusteita, eikä myöskään mahdollisuuksia millään tavoin puuttua siihen, että sama yritys myy palveluitaan sekä toiminnan harjoittajalle että valvojalle.

Helsingissä 30.3.2017

Elinkeinoministeri Mika Lintilä